

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v: Tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi

TOÀ ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ PHỦ LÝ - TỈNH HÀ NAM

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Nguyễn Thị Kim Ngân.

Thư ký phiên họp: Bà Trần Thị Thu Trang - Thư ký Tòa án nhân dân thành phố Phủ Lý, tỉnh Hà Nam.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Phủ Lý, tỉnh Hà Nam tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Thị Thu Trang - Kiểm sát viên.

Ngày 19 tháng 9 năm 2023, tại Trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Phủ Lý, tỉnh Hà Nam mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 01/2023/TLST-DS ngày 03 tháng 3 năm 2023, về yêu cầu: Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự. Theo quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 01/2023/QĐST-DS ngày 05 tháng 9 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

* *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà Trần Thị S, sinh năm 1943; địa chỉ: Số nhà 26, tổ 5, phường L, thành phố P, tỉnh Hà Nam.

* *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

1. Anh Trần Xuân Q, sinh năm 1975; địa chỉ: Tổ 5, phường L, thành phố P, tỉnh Hà Nam.

2. Trần Ngọc T, sinh năm 1970; địa chỉ: Tổ 5, phường L, thành phố P, tỉnh Hà Nam.

(Phiên họp có mặt bà S, anh Q và anh T).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ

* Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự đề ngày 15/02/2023, bản tự khai và trong quá trình giải quyết việc dân sự, bà Trần Thị S trình bày:

Bà Trần Thị S và ông Trần Văn C kết hôn năm 1970, trong thời kỳ hôn nhân vợ chồng ông bà sinh được 04 người con chung gồm anh Trần Ngọc T, sinh năm 1970; anh Trần Văn Ng, sinh năm 1973; anh Trần Xuân Q, sinh năm 1975; chị Trần Thị Minh H, sinh năm 1978.

Các con chung là T, Q, H đều phát triển bình thường cả về thể chất và trí tuệ và đều đã lập gia đình riêng. Riêng anh Trần Văn Ng là con thứ hai thì từ khi sinh ra anh Ng đã phát triển thể chất và tâm thần chậm hơn so với các trẻ cùng trang lứa, anh Ng chậm biết đi, chậm biết nói, đến tuổi đi học thì anh Ng không tiếp thu được kiến thức chỉ ở nhà đi chơi lang thang nên gia đình bà không cho anh Ng đi học. Gia đình bà đã đưa anh Ng đi khám và điều trị nhiều lần tại Bệnh viện tâm

thần tỉnh Hà Nam nhưng bệnh tình không thuyên giảm. Hiện nay anh Ng không biết chữ, trí tuệ kém. Trong cuộc sống và sinh hoạt hàng ngày anh Ng không tự chăm sóc được bản thân, mọi sinh hoạt cá nhân phải có người trợ giúp, anh Ng hay mất ngủ, đau đầu, cáu gắt, chửi mắng người thân, có lần bỏ đi lang thang. Các lần khám và điều trị Bệnh viện tâm thần tỉnh Hà Nam đều kết luận anh Ng bị bệnh rối loạn tâm thần chậm phát triển tâm thần. Hiện nay anh Ng đang được hưởng trợ cấp xã hội của Nhà nước về người khuyết tật.

Để đảm bảo việc giải quyết các công việc gia đình sau này được thuận lợi, đúng pháp luật bà Trần Thị S đề nghị Tòa án nhân dân thành phố Phủ Lý, tỉnh Hà Nam xem xét để tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự đối với con trai bà là anh Trần Văn Ng, sinh năm 1973; địa chỉ: Số nhà 26, tổ 5, phường L, thành phố P, tỉnh Hà Nam.

Tại phiên họp ngày 19 tháng 9 năm 2023, bà Trần Thị S có đơn sửa đổi, bổ sung yêu cầu việc dân sự: Yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Trần Văn Ng là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

* Anh Trần Xuân Q có quan điểm: Anh là con của bà Trần Thị S và ông Trần Văn C, quá trình lớn lên đều phát triển bình thường cả về thể chất và trí tuệ và đã lập gia đình. Riêng anh Trần Văn Ng thì chậm phát triển cả về thể chất và trí tuệ, đến nay vẫn chưa lập gia đình. Từ khi sinh ra anh Ng phát triển thể chất và tâm thần chậm hơn so với các trẻ cùng trang lứa, anh Ng chậm biết đi, chậm biết nói, đến tuổi đi học thì anh Ng không tiếp thu được kiến thức nên gia đình không cho đi học, chỉ ở nhà đi chơi lang thang. Gia đình đã đưa anh Ng đi khám và điều trị nhiều lần tại Bệnh viện tâm thần tỉnh Hà Nam nhưng bệnh tình không thuyên giảm. Trong cuộc sống và sinh hoạt hàng ngày anh Ng không tự chăm sóc được bản thân, mọi sinh hoạt cá nhân phải có người trợ giúp, anh Ng hay mất ngủ, đau đầu, cáu gắt, chửi mắng người thân, nhiều lần bỏ đi lang thang. Các lần khám và điều trị Bệnh viện tâm thần tỉnh Hà Nam đều kết luận anh Ng bị bệnh rối loạn tâm thần chậm phát triển tâm thần. Hiện nay anh Ng đang được hưởng trợ cấp xã hội của Nhà nước về người khuyết tật. Để đảm bảo việc giải quyết các công việc gia đình sau này được thuận lợi, đúng pháp luật anh đề nghị Tòa án nhân dân thành phố Phủ Lý, tỉnh Hà Nam xem xét để tuyên bố anh Trần Văn Ng là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi theo như yêu cầu của bà Trần Thị S. Vì vậy anh đề nghị Tòa án cử anh là người giám hộ cho anh Trần Văn Ng và cử anh Trần Ngọc T là người giám sát việc giám hộ.

* Tại phiên họp, đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Phủ Lý phát biểu quan điểm: Thẩm phán đã thụ lý việc dân sự đúng thẩm quyền, đúng trình tự, thủ tục tuân thủ theo đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự.

Đề nghị Tòa án căn cứ khoản 1 Điều 27, Điều 376, Điều 377, Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự và Điều 23 của Bộ luật Dân sự năm 2015; Luật phí và lệ phí số 97/2015/QH13 ngày 25 tháng 11 năm 2015 của Quốc hội và Nghị Q 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án.

- Chấp nhận yêu cầu thay đổi, bổ sung yêu cầu việc dân sự của bà Trần Thị S, về việc “Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi” đối với anh Trần Văn Ng.

- Anh Trần Xuân Q làm người giám hộ cho anh Trần Văn Ng.

- Anh Trần Ngọc T là người giám sát việc giám hộ.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Phủ Lý, tỉnh Hà Nam nhận định:

[1] Về thẩm quyền: Bà Trần Thị S yêu cầu tuyên bố anh Trần Văn Ng, sinh năm 1973; địa chỉ: Số nhà 26, tổ 5, phường L, thành phố P, tỉnh Hà Nam là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Căn cứ khoản 1 Điều 27; khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự thì việc dân sự trên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố Phủ Lý, tỉnh Hà Nam theo trình tự sơ thẩm.

[2] Về nội dung:

* Xét yêu cầu của bà Trần Thị S về việc yêu cầu tuyên bố anh Trần Văn Ng là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi thì thấy: Trong quá trình giải quyết việc dân sự, qua xác minh, thu thập chứng cứ thông qua đại diện chính quyền tổ 5, phường L và đại diện Trạm y tế phường L nơi anh Trần Văn Ng sinh sống cùng những người hàng xóm của anh Trần Văn Ng đều xác nhận: Vợ chồng ông Trần Văn C và bà Trần Thị S, sinh được 04 người con chung gồm: Trần Ngọc T, Trần Văn Ng, Trần Xuân Q và Trần Thị Minh H. Anh T, anh Q và chị H đều phát triển bình thường và đã lập gia đình. Riêng anh Ng từ khi sinh ra đã chậm phát triển cả về thể chất và trí tuệ, chậm hơn so với các trẻ cùng trang lứa, anh Ng chậm biết đi, chậm biết nói, trí tuệ kém, đến tuổi đi học thì không nhận biết được mặt chữ và con số, không tiếp thu được kiến thức nên gia đình không cho đi học. Gia đình đã đưa anh Ng đi khám và điều trị nhiều lần nhưng bệnh tình không thuyên giảm. Trong cuộc sống và sinh hoạt hàng ngày anh Ng không biết làm gì, mọi sinh hoạt cá nhân phải có người thân trợ giúp, anh Ng hay nói năng linh tinh, cảm xúc không ổn định, hay nổi khùng đập phá đồ đạc, đánh người thân và bỏ đi lang thang. Hiện nay anh Ng đang được hưởng trợ cấp xã hội của Nhà nước về người khuyết tật.

Tại bản Kết luận giám định sức khỏe tâm thần theo trung cầu số 199/KLGD ngày 28/8/2023 của Viện pháp y Tâm thần Trung ương, kết luận: “*Tại thời điểm giám định đối tượng Trần Văn Ng bị bệnh chậm phát triển tâm thần vừa. Theo phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F71. Đối tượng là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi*”.

Như vậy, kết luận giám định sức khỏe tâm thần của anh Trần Văn Ng phù hợp với nội dung các ý kiến xác nhận của đại diện chính quyền địa phương, cơ sở y tế và những người hàng xóm nơi anh Trần Văn Ng sinh sống về tình trạng bệnh lý hiện tại của anh Ng. Do đó, chấp nhận yêu cầu của bà Trần Thị S tuyên bố: Anh Trần Văn Ng là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là có căn cứ theo quy định của pháp luật.

Đối với yêu cầu của bà Trần Thị S về việc chỉ định anh Trần Xuân Q là người giám hộ cho anh Trần Văn Ng và anh Trần Ngọc T là người giám sát việc giám hộ. Căn cứ các Điều 23, 46, 47, 48, 49, 51, 57, 58, 59, 136 của Bộ luật Dân sự năm 2015 chấp nhận yêu cầu của bà S, xác định anh Trần Xuân Q là người giám hộ cho anh Trần Văn Ng và anh Trần Ngọc T là người giám sát việc giám hộ.

[3] Về lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm: Do bà Trần Thị S là người cao tuổi và có đơn xin miễn nộp tiền lệ phí giải quyết việc dân sự nên miễn toàn bộ tiền lệ phí đối với bà Trần Thị S.

[4] Về quyền kháng cáo: Người yêu cầu và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan thực hiện quyền kháng cáo theo quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ: Khoản 1 Điều 27; khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; các Điều 149; 361; 367; 369; 370; 371; 372; 376; 377; 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015; Các Điều 23; 46; 47; 48; 49; 57; 58; 59; 136 của Bộ luật Dân sự năm 2015; Luật phí và lệ phí số 97/2015/QH13 ngày 25/11/2015 của Quốc hội và Nghị Q số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án.

1/ Chấp nhận yêu cầu sửa đổi, bổ sung yêu cầu việc dân sự của bà Trần Thị S về việc tuyên bố một người người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

2/ Tuyên bố: Anh Trần Văn Ng, sinh năm 1973; địa chỉ: Số nhà 26, tổ 5, phường L, thành phố P, tỉnh Hà Nam là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

3/ Anh Trần Xuân Q, sinh năm 1975; địa chỉ: Tổ 5, phường L, thành phố P, tỉnh Hà Nam là người giám hộ cho anh Trần Văn Ng. Anh Q có quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định của Bộ luật Dân sự.

Anh Trần Ngọc T, sinh năm 1970; địa chỉ: Tổ 5, phường L, thành phố P, tỉnh Hà Nam là người giám sát việc giám hộ.

4/ Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Trần Thị S được miễn lệ phí.

5/ Quyền kháng cáo, kháng nghị: Bà S, anh Q và anh T được quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa ra quyết định. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Hà Nam;
- VKSND Thành phố Phủ Lý;
- Chi cục THADS TP Phủ Lý;
- Đường sự;
- Lưu hồ sơ VDS; VP.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỢP

(đã ký)

Nguyễn Thị Kim Ngân

